

Джинджоян В.В.

доктор економічних наук, доцент
професор кафедри туристичного
та готельно-ресторанного бізнесу
Дніпровського гуманітарного університету

Овчиннікова Т.А.

здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Необхідність розвитку через міжнародні туристські зв'язки, відносин між державами в політичних, економічних, соціальних і культурних аспектах отримала поширення ще в 20-х роках. Так, в 1925 році був створений Міжнародний конгрес офіційних асоціацій пропаганди туризму (МКОАПТ), в 1927 р. Міжнародний конгрес офіційних туристських організацій (МКОТО), а в 1930 р. був заснований Міжнародний союз організацій та пропаганди туризму (МСОПТ). До цього часу міжнародний туризм, постійно розвиваючись і вдосконалюючись, вже зумів практично перейти від індивідуальних форм до організованих. Період з 1961 по 1970 рр. супроводжувався подальшим підйомом туристського бізнесу, про що наочно свідчить збільшення кількості іноземних туристів, число яких в 1971 р. досягло 168,4 млн. чоловік. Зростання значення іноземного туризму в зовнішньополітичній і зовнішньоекономічній діяльності багатьох держав призвело до того, що ООН та її спеціалізовані органи почали більше уваги приділяти цій сфері міжнародного співробітництва. Так, в 1963 р. в Римі була проведена I Конференція ООН по туризму і подорожам. На ній було розглянуто широкий спектр проблем, що стосуються туризму, і вироблені рекомендації, які сприятимуть прискореному розвитку цієї форми спілкування людей. Важливим підсумком Римської конференції стало прийняття офіційного визначення таких понять, як «тимчасовий відвідувач», «турист», «екскурсант», що необхідно, зокрема, для забезпечення певної уніфікації та аналізу статистичного обліку туризму. Увага в роботі конференції була приділена і питанням, які пов'язані зі спрощенням прикордонних і митних формальностей. Були порушені і такі питання, як загальний напрям розвитку туризму, системи підготовки кваліфікованих кадрів, а також допомога країнам, що розвиваються, в створенні індустрії туризму [3]. У 1969 р. згідно з резолюцією Генеральної асамблеї ООН неурядова організація МСОТО була реорганізована в міжурядову Всесвітню туристську організацію (ВТО). Цей факт став свідченням загального визнання не тільки економічного,

соціального, культурного, а й політичного значення міжнародного туризму. В 80-ті роки міжнародний туризм став важливою частиною міжнародних економічних відносин. Почали з'являтися нові міжнародні акти, що регулюють туристичну діяльність:

1980 р. – "Манільська декларація по світовому туризму". Прийнята Всесвітньою конференцією по туризму (Філіппіни).

1982 р. – "Документи Акапулько". Прийняті на Всесвітній нараді по туризму при ВТО (Мексика).

1985 р. – "Хартія туризму" і її складова частина "Кодекс туриста", Прийняті на сесії Генеральної асамблеї ВТО (Софія).

1989 р. – "Гаазька декларація з туризму". Прийнята на міжнародній конференції по туризму, що проводилися ВТО і Міжпарламентським союзом, є розвитком "Хартії туризму".

1991 р. – "Резолюція міжнародної конференції по статистиці подорожей і туризму". Проведена ВТО й Урядом Канади [3].

2003 р. – ВТО отримала статус спеціалізованої установи ООН [2].

Нині, ВТО відіграє вирішальну роль у розвитку та пропаганді сталого і доступного туризму, покликаною сприяти економічному піднесенню, міжнародному взаєморозумінню, миру, добробуту, взаємоповазі, а також реалізації основних прав і свобод громадян незалежно від раси, статі, мови та релігії. ВТО є каталізатором процесів розвитку технічного обміну та міжнародного співробітництва, стимулювання та розширення партнерства між державними і приватними організаціями. ВТО сприяє реалізації положень Глобального етичного кодексу туризму, що дозволяє країнам-членам максимально використовувати економічний, соціальний та культурний вплив туризму, а також повністю використовувати його переваги, мінімізуючи при цьому негативні наслідки туризму для соціальної сфери та екології.

Міжнародне регулювання туристичної діяльності припускає розробку і реалізацію комплексу міжнародних заходів з метою підтримки сталого розвитку туризму, упорядкування туристичної діяльності, ефективного управління окремими секторами туристичної індустрії, забезпечення їх скоординованої взаємодії, стандартизації туристичного обслуговування.

До міждержавних міжнародних об'єднань відносяться Організація Об'єднаних Націй (ООН) і ряд спеціалізованих утворень, що утворюють систему ООН. Організація Об'єднаних Націй є організацією універсального характеру із загальною компетенцією, головна мета якої полягає в підтримці і зміцненні миру, безпеки і розвитку співробітництва між державами [4]. Зараз 11 спеціалізованих заснувань системи ООН мають безпосереднє відношення до забезпечення необхідних умов для розвитку міжнародного туризму.

Список використаної літератури:

1. Dzhyndzhoian, V. Modern challenges to international tourism. Materials of the XV International Science Conference «*The world science of modernity.*

Problems and prospects of development», Paris, France. (March 25 – 26, 2021). Pp. 248-249.

2. Козловський Є.В. Правове регулювання туристичної діяльності: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2015. С. 272.

3. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва. К.: Центр учбової літератури, 2007. С. 300.

4. Міжнародні рекомендації ООН із статистики туризму / Доступ до ресурсу. – <http://unstats.un.org/>. (2022, травень, 03).

Джинджоян В.В.

доктор економічних наук, доцент
професор кафедри туристичного
та готельно-ресторанного бізнесу
Дніпровського гуманітарного університету

Стулій А.О.

здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

ІНВЕСТИЦІЇ В ТУРИЗМ: ЗМІНИ УПОДОБАНЬ ЗА ЧАС ПАНДЕМІЇ

Говорячи про інвестиції у туризм, можна виділити кілька напрямків – це інвестиції у розвиток туристичної галузі України як такої та інвестиції у продаж туристичних послуг. Більш детально розглянемо перший варіант, який має на увазі вкладення в готелі, ресторани, курортно-оздоровчі комплекси та інші об'єкти індустрії розваг. Коли йдеться про інвестиції у розвиток туристичної галузі, то треба враховувати всі актуальні тенденції на ринку та потенційний попит. Безумовно, протягом останніх років дедалі більше українців почали подорожувати всередині країни, а у 2020 р. цьому ще сприяли закриття кордону та бажання хоч ненадовго «втєкти» з міста.

За даними Київстару про внутрішнє переміщення українців, кількість внутрішніх туристів у травні-серпні 2020 р. порівняно з аналогічним періодом 2019 р. знизилася на 17%. Але кількість поїздок однією людиною – збільшилася: було здійснено 11,5 млн. поїздок, тобто кожен другий українець подорожував двічі. Виходячи з аналізу компанії MOST, основними причинами цього є бажання українців економити на товарах та послугах не першу потребу. Проте та частина українців, яка у фінансовому плані не сильно постраждала від карантинних обмежень і мала протягом року стабільний дохід, а також раніше значну увагу приділяла туристичному відпочинку – мала можливість подорожувати і навіть неодноразово.